

Erdő Péter

Homília a józsefvárosi plébánián, Szent József ünnepén
2019. március 17. (Mt 1,16.18-21.24a)

Krisztusban Kedves Testvérek!

1. Szent József ünnepe van. Szűz Mária jegyese, Jézus nevelőapja, a názáreti ácsmester az évszázadok során egyre nagyobb tiszteletben részesült. Clairvaux-i Szent Bernát már komoly teológiai gondolatokat szentel József szerepének. 1870-ben boldog IX. Piusz pápa nehéz időkben, amikor az egyházi állam megszűnése után új módon kellett keresni a katolikus közösség helyét a világban, Szent Józsefet nyilvánította az egész Egyház pártfogójának és védőszentjének. XII. Pius pápa 1955-ben május 1-jére hirdette meg munkás Szent József ünnepét. Ferenc pápa pedig elrendelte, hogy minden szentmise kánonjában Szűz Mária után első helyen Szent Józsefet említsük.

2. Isten sokféle kegyelmet ajándékoz Egyházának és az emberiségnek. A különféle adományok egy-egy szent életében sajátos hangsúllyal mutatkoznak meg. Van, aki a nagylelkű, segítő szeretet adományát kapja a körülötte élő betegek, szegények, rászorulóknak javára. Ilyen volt Árpád-házi Szent Erzsébet, vagy napjainkban Kalkuttai Szent Teréz Anya. Mások arra kapnak küldetést, hogy vezessék az embereket Isten akarata szerinti közös célok elérésére. Mózes Istentől kapott küldetést népének vezetésére. Szent István király is különös kegyelmi ajándékokkal vezette népünk életét. Olyan szentek is vannak, akikben Isten hatalmát és szeretetét akarja megmutatni, mert feltűnő csodákkal kíséri életük útját, vagy erőt ad nekik a vértanúság elszenvedésére. A véres XX. században a mi országainkban is sok példát ismerünk erre. Egy különleges típust képviselnek a védelmező, gondoskodó, oltalmazó szentek. Halála után bizalommal fordulhatunk minden szenthez közbenjárásért, de van, akinek már az életében is ez a küldetés játssza a főszerepet. Szent József ezek közé a szentek közé tartozik.

Ha külső és belső életét szemléljük, megtaláljuk azokat a tulajdonságokat, amelyeket a magunk helyzetében nekünk is követnünk kell. Ha ezeket elsajátítjuk, ma is rendületlenül bízhatunk Szent József védelmező segítségében.

3. József belső életét három fő vonás jellemezte. Az első a *tisztaság*. A liturgikus imádságban Mária tisztaságos jegyesének hívjuk őt. Mária örök szüzessége József önként vállalt tisztaságát is feltételezi. Ezért látták a régiek, hogy a szent családban beteljesedett az

Énekek énekének titokzatos jövendölése: „Liliomok között időzik az én kedvesem” (Én 2,16). Ez a régi szerzők szerint már arra utalt, hogy Jézus a tisztaság légkörében nevelkedett József és Mária társaságában¹. A szent család minden tagja valóságos ember volt: Jézus Krisztus az istenember, Szűz Mária, aki Isten különleges ajándéka folytán mentes volt az áteredő büntől, és Szent József, aki minden tekintetben olyan ember volt, mint mi valamennyien. Ha Szent Józsefet követni akarjuk, mindenki a maga életállapota szerint kell, hogy valóra váltsa a tisztaság szellemét.

Szent József második nagy belső tulajdonsága *alázatossága* volt. Nem volt főszereplője az eseményeknek: maga Jézus és később az evangélisták is alig beszélnek róla. Rá valóban igaz, hogy élete Krisztussal Istenben van elrejtve (vö. Kol 3,3). Ha Jézus názáreti éveiről azt mondjuk, hogy ez volt életének csendes, rejtett szakasza, Szent Józsefnek ez az egész életére érvényes. Aki érdemeit maga hangoztatja, aki a nyilvános elismerést keresi, az hamarosan a hiúság áldozata lesz. A diszkrét, a feltűnést és elismerést nem kereső szolgálat megrendítő tanúságtétel arról, hogy hiszünk Isten örök szeretetében, hogy tudjuk, életünk igazi súlypontja az örökkévalóságban van. Ezért ma is a csendes, névtelen jótévők Szent József alázatosságának igazi követői.

József harmadik nagy belső tulajdonsága a *szemlélődés és az elmélkedés*. Milyen nagyszerű lehetett szemlélni Jézust, a felnövekvő gyereket, aki valóságos Isten és valóságos ember volt. József mindenképpen érezte, hogy Jézus különleges személy, hiszen az evangélium szerint kinyilatkoztatást kapott róla, hogy ő az az ember, akiben Isten nagy ígéretei megvalósulnak. Mária pedig kinyilatkoztatásból tudta, hogy a születendő szent Isten fia lesz. Számunkra is követendő példa Jézus szemlélése. Ha naponta imádkozva olvassuk az evangéliumot, megerősödik bennünk a Krisztus iránti szeretet. Belépünk abba a közegbe, ahol mindenünnen körülvesz minket a szeretet, bár nem tudjuk szavakkal kifejezni a szeretet lényegét.

4. Szent Józsefet azonban külső cselekedeteiben is követnünk kell. Legkiemelkedőbb cselekedete, hogy igent mond Isten akaratára, vállalja, hogy feleségül veszi Máriát. *Bátorság, bizalom* és egy életre szóló felelősségvállalás ez. Példája manapság különösen is időszerű.

Második feltűnő cselekedete az *éber és szorgalmas gondoskodás*. Amikor figyelmeztetést kap álmában, hogy Heródes halálra keresi a kis Jézust, nem halogatja a döntést, hanem még az éjjel elindul, elhagyja a hazáját és vállalja a nehéz utat Egyiptomba,

¹ Vö. KOSZTOLÁNY Sándor, *Három szakaszokra osztott szent beszédek, 3. szakasz, Az egekben megdicsőített szentek' ünnepnapjairól*, Posonyban és Pesten 1800, 11.

hogy Máriát és Jézust biztonságba helyezze. Az ókorba nyúlnak azok a legendák, amelyek részleteket is tudni vélnek Egyiptomban töltött munkás éveiről. Názáretbe való visszatérésük után is gondoskodik a családról, becsületesen gyakorolja a mesterségét, hiszen Jézust felnőtt korában is úgy emlegetik majd, hogy ő az ács fia, sőt egy helyen egyszerűen csak ácsnak nevezik. Ez pedig arra utal, hogy József megtanította a gyermek Jézust a saját mesterségére is.

Harmadik ismert külső cselekedete Józsefnek a vallásossága volt. *Hitét külsőleg is gyakorolta.* Teljesítette a Törvény előírását, hogy Jeruzsálembé zarándokoljon. Fáradságos és nehéz út volt ez, de ő vállalta családjával együtt. Ebből az esetből is érezhető, hogy számára a hit nem csak lelki élmény, hanem gyakorlatban is élő vallásosság volt.

5. Adja Isten, hogy egyházi közösségeink kövessék Szent József példáját. Hogy követni tudjuk életünk állapotának megfelelően a tisztaságot, alázatosan dolgozzunk Isten akaratának teljesítéséért és szemléljük imádságban Krisztus életét. De tetteinkben is utánozzuk Szent Józsefet: bátran és Isten iránti bizalommal hozzuk meg életünk nagy döntéseit, szorgalmas munkával és gondoskodó szeretettel álljunk helyt magunkért és a ránk bízottakért és gyakoroljuk látható módon közösségeinkben is katolikus hitünket! Ebben segítsen bennünket Szent Józsefnek, az Egyház védőszentjének közbenjárása! Ámen.